

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
29 серпня 2025 року,
протокол № 1.

Ректор університету, голова вченої ради,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

29 серпня 2025 року

М.П.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ФОНДОВИЙ РИНОК»**

**для підготовки на першому освітньому рівні здобувачів ступеня бакалавра
із спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право**

м. Хмельницький
2025

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, кандидатка економічних наук, доцентка
26 серпня 2025 року

Інна ГУЦУЛ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
26 серпня 2025 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри, кандидатка економічних наук, доцентка
26 серпня 2025 року

Алла КРУШИНСЬКА

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка
27 серпня 2025 року

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
27 серпня 2025 року, протокол № 1.

Голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка
27 серпня 2025 року

Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 6
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 9
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 9
4.2. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять	– 10
4.3. Завдання для самостійної роботи студентів	– 10
5. Методи навчання та контролю	– 10
6. Схема нарахування балів	– 11
7. Рекомендовані джерел	– 11
7.1. Основні джерела	– 11
7.2. Допоміжні джерела	– 12
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 15

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– D Бізнес, адміністрування та право
2. Код і назва спеціальності	– D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
3. Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Фондовий ринок
5. Тип дисципліни	– обов'язкова
6. Код дисципліни	– ППО 15
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– третій
10. Семестр	– п'ятий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4,0/120
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 54
% від загального обсягу	– 45
лекційні заняття (годин)	– 26
% від обсягу аудиторних годин	– 48
семінарські заняття (годин)	– 28
% від обсягу аудиторних годин	– 52
самостійна робота (годин)	– 66
% від загального обсягу	– 55
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 3
самостійної роботи	– 4
3) заочна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 14
% від загального обсягу	– 12
лекційні заняття (годин)	– 8
% від обсягу аудиторних годин	– 57
семінарські заняття (годин)	– 6

% від обсягу аудиторних годин	– 43
самостійна робота (годин)	– 106
% від загального обсягу тижневих годин:	– 88
аудиторних занять	– 4/0; 4/6
самостійної роботи	–
12. Форма семестрового контролю	– екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ППО 13. Фінанси суб'єктів господарювання
2) супутні дисципліни	– ППО 17. Фінансовий облік та аудит
3) наступні дисципліни	– ППО 22. Фінансовий аналіз
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 06. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Спеціальні компетентності</p> <p>СК 02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК 03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК 08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР 02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР 05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність та структура фондового ринку

Основні поняття фондового ринку. Визначення фондового ринку, його роль у розвитку економіки та функції, які він виконує для учасників.

Структура фондового ринку. Основні сегменти ринку, включаючи первинний і вторинний ринок, а також взаємозв'язок між ними. Фінансові інструменти фондового ринку. Види цінних паперів, що обертаються на ринку, їхні характеристики та економічне значення.

Учасники фондового ринку та їх роль. Основні категорії учасників, їхні права, обов'язки та вплив на ринкові процеси.

Тема 2. Класифікація цінних паперів та їхні характеристики

Акції та їх види. Типи акцій, права акціонерів та їх вплив на управління компанією.

Облігації та їх особливості. Види облігацій, умови випуску та механізми отримання доходу інвесторами. Деривативи та похідні фінансові інструменти. Функції та застосування деривативів у хеджуванні ризиків та інвестуванні.

Ризики інвестування в різні цінні папери. Основні види ризиків та методи їх оцінки при формуванні портфеля.

Тема 3. Механізми функціонування фондової біржі

Принципи роботи фондової біржі. Функції біржі, процес торгівлі та організація ринку цінних паперів.

Котирування та біржові індекси. Способи формування цін та індексів, їхнє значення для інвесторів та аналітиків. Лістинг компаній та вимоги до нього. Умови допуску цінних паперів до біржової торгівлі та роль лістингу у забезпеченні прозорості ринку.

Забезпечення ліквідності та прозорості ринку. Механізми регулювання та контролю за біржовою діяльністю.

Тема 4. Інвестиційні стратегії та формування портфеля цінних паперів

Основи інвестиційних стратегій. Принципи вибору стратегії залежно від цілей та терміну інвестування.

Диверсифікація портфеля цінних паперів. Роль диверсифікації у зниженні ризиків та оптимізації доходності.

Короткострокові та довгострокові інвестиції. Відмінності між різними горизонтами інвестування. Оцінка ефективності інвестицій. Методи визначення доходності та ризиковості інвестиційних рішень.

Тема 5. Фондові індекси та їх аналітичне значення

Поняття фондового індексу. Значення індексу для оцінки стану ринку та економічних тенденцій. Види та методи розрахунку індексів. Цінові та ринкові індекси, способи їх обчислення та застосування.

Індекси як інструмент аналітичної оцінки. Роль індексів у прийнятті інвестиційних рішень та прогнозуванні ринку. Використання індексів у міжнародних порівняннях. Значення індексів для аналізу глобальних фінансових тенденцій.

Тема 6. Регулювання та управління ризиками на фондовому ринку

Основні види ризиків. Ринковий, кредитний, ліквідний та операційний ризики на фондовому ринку. Методи управління ризиками. Інструменти хеджування, диверсифікації та контролю ризиків.

Регулювання фондового ринку державою. Функції контролюючих органів, законодавчі норми та їхнє значення. Захист прав інвесторів. Механізми забезпечення прозорості ринку та захисту фінансових інтересів учасників.

Тема 7. Методи аналізу цінних паперів

Фундаментальний аналіз цінних паперів. Методи оцінки фінансового стану компаній, прибутковості та перспектив розвитку.

Технічний аналіз. Графічні та статистичні методи прогнозування динаміки цін.

Фінансові коефіцієнти та показники ефективності. P/E, рентабельність та інші фінансові індикатори. Прийняття інвестиційних рішень на основі аналізу. Приклади використання аналітичних даних для вибору цінних паперів.

Тема 8. Інноваційні тенденції розвитку фондового ринку

Електронні біржі та автоматизація торгівлі сучасні технології, які змінюють процес торгівлі на фондовому ринку. Алгоритмічний трейдинг та його вплив. Механізми роботи алгоритмічного трейдингу та ризику, пов'язані з ним.

ETF та індексні фонди. Роль індексних фондів у диверсифікації та залученні інвесторів.

Цифрові активи та інтеграція у фондовий ринок. Криптовалюти, токени та їхнє застосування у сучасному фінансовому середовищі.

Тема 9. Міжнародний фондовий ринок та глобальні економічні тенденції

Особливості міжнародного фондового ринку. Структурні та функціональні особливості світових ринків цінних паперів.

Інструменти виходу на міжнародний ринок. ADR, GDR та інші механізми для українських інвесторів. Вплив глобальних економічних факторів. Роль економічних, політичних та соціальних тенденцій у формуванні ринкової динаміки.

Перспективи інтеграції українського фондового ринку у світову фінансову систему. Можливості та виклики для розвитку національного ринку у глобальному контексті.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
Тема 1. Сутність та структура фондового ринку	14	4	4	-	-	6	14	1	1	-	-	13
Тема 2. Класифікація цінних паперів та їхні характеристики	14	4	4	-	-	6	14			-	-	13
Тема 3. Механізми функціонування фондової біржі	14	4	4	-	-	6	14	1	1	-	-	12,5
Тема 4. Інвестиційні стратегії та формування портфеля цінних паперів	14	4	4	-	-	6	14	1		-	-	12,5
Тема 5. Фондові індекси та їх аналітичне значення	14	2	4	-	-	8	14	1	1	-	-	12
Тема 6. Регулювання та управління ризиками на фондовому ринку	14	2	2	-	-	10	14	1	1	-	-	12

Тема 7. Методи аналізу цінних паперів	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Тема 8. Інноваційні тенденції розвитку фондового ринку	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10,5
Тема 9. Міжнародний фондовий ринок та глобальні економічні тенденції	12	2	2	-	-	8	12	1		-	-	10,5
Усього годин	120	26	28	-	-	66	120	8	6	-	-	106

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання до кожної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів зазначаються в силабусі навчальної дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдові презентації.

На семінарських заняттях відбувається:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- тренінги спрямовані на розвиток здатності генерування нових ідей;
- вирішення тестових завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1. усне або письмове (у тому числі тестове у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
2. усне або письмове (у тому числі тестове у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot) опитування на семінарських заняттях;

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку, за умови якщо здобувач освіти за поточний контроль накопичив менше 36 балів, або бажає отримати підсумковий бал вищий за розрахунковий, який обчислюється за формулою:

$$\sum c = \text{Бпк} * 100 / 60, \text{ де:}$$

$\sum c$ – загальна кількість балів;

Бпк – кількість балів, отриманих за поточний контроль.

Структура залікового білету включає 40 тестових завдань різної складності.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

Рисунок 1. – Схема нарахування балів

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Біржовий фондовий ринок в Україні: навч. посібник. Бурмака М. О, Бутенко Д. С., Долінський Л. Б. та ін. К.: АДС УМКЦентр, 2014. 412 с.
2. Фондовий ринок: підручник. В 2-х кн. Кн. 2. / За ред. В.Д. Базилевича. К., 2016. 686 с.
3. Поважний О. С. Цінні папери і фондовий ринок : навч. посіб. / О. С. Поважний, Н. С. Орлова, А. Л. Свечкіна. 2-ге вид., виправл. і допов. Львів : Магнолія 2006, 2012. 360 с.
4. Петухова О. М. Інвестування. навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 336 с.
5. Ринок цінних паперів у питаннях та відповідях : навч. посіб. / Рамський А. Ю., Жукова Ю. М., Обушний С. М. - Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2021. - 227 с.
6. Сохацька О., Фундаментальний та технічний аналіз цін товарних та фінансових ринків / Роговська-Іщук І, Вінницький С. К.: Кондор, 2012. 305 с.
7. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Статистика та аналітичні матеріали Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку : URL : <http://www.nssmc.gov.ua>

9. Фондовий ринок : підручник : у 2 кн. / В. Д. Базилевич, В. М. Шелудько, В. В. Вірченко та ін.; за ред. В. Д. Базилевича ; Київ. нац. ун-т і м. Т. Шевченка. К. : Знання, 2015. 621 с.
10. Фондовий ринок : практикум : Навч. посіб. / За ред. В. Д. Базилевича. К., 2017. 718 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Алескерова Ю.В. Фінансовий ринок. Підручник. Хмельницький. 2019 р. 384 с.
2. Аругтунян С. С., Добриніна Л.В. Фінансовий ринок: навч. посібн. Київ: Гуляєва В.М., 2018. 484 с.
3. Вдовенко Л.О. Гроші і кредит. Навч. посіб. К.: ФОП Корзун Д.Ю. 2013. 186 с.
4. Вдовенко Л.О. Кредитування в АПК. Навчальний посібник-Вінниця. 2019. 148 с.
5. Калетнік Г.М. та ін. Трансформація економічного розвитку системи АПК регіону в ринкових умовах господарювання: колективна монографія. Під заг. ред. А.Г. Мазура. Вінниця, 2014. 374 с.
6. Гуцул І. А. Порівняльно-правовий аналіз відповідальності за порушення митного законодавства України та Європейського Союзу. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. 2025. № 45. С. 117-125. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15691305>
6. Войцещук А.Д., Гуцул І.А., Мартинюк В.А. Інституційно-правовий механізм публічного управління у сфері захисту корпоративних прав в Україні. Наука і техніка сьогодні: журнал. 2025. № 7(48). С. 59-76. 2116 с. [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-7\(48\)-59-75](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-7(48)-59-75)
7. Войцещук А.Д., Гуцул І.А., Зібницький І.Д. Митні виклики у протидії контрабанді пального та їх вплив на ефективність акцизного оподаткування. Наукові перспективи: журнал. 2025. № 8(62) 2025. С. 521-536. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-8\(62\)-521-536](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-8(62)-521-536)
8. Войцещук А. Д., Гуцул І. А., Ткач Д. С., Зібницький І. Д. Вплив цифрових технологій на ефективність митного регулювання та фінансового контролю для суб'єктів ЗЕД. Бізнес-навігатор. 2025. Вип. 5 (82). С. 261–268. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.82-40>

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Scopus Preview. URL: <https://www.scopus.com/>
2. Асоціація міст України. URL: <http://www.auc.org.ua>
3. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
4. Державна науково-технічна бібліотека України. URL: <http://gntb.gov.ua/ua/>
5. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Дія. Цифрова освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/login>
7. Євростат. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
8. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
9. Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/>
10. Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
11. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://mon.gov.ua>
12. Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://mtu.gov.ua/>
13. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
14. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>
15. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
16. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
17. Національний репозитарій академічних текстів. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/>
18. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). URL: <https://data.oecd.org/>
19. Офіс Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
20. Хмельницька міська рада. URL: <http://www.khmelnysky.com/>
21. Хмельницька обласна державна адміністрація. URL: <http://www.adm.km.ua/>
22. Хмельницька обласна рада. URL: <http://km-oblrada.gov.ua/>
23. Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <http://www.ounb.km.ua/>
24. Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. URL: <http://www.univer.km.ua/>